ECLI:LV:AT:2023:0629.11210072813.12.L
Lieta Nr. 11210072813, SKK-315/2023
Krimināllietu departaments

Latvijas Republikas Senāts
LĒMUMS
Rīgā 2023. gada 29. jūnijā

Senāts šādā sastāvā: senatores Irīna Jansone, Sandra Kaija, Inguna Radzeviča,

iepazinies ar apsūdzētā /pers. A/ aizstāves zvērinātas advokātes Ingunas Lambertes kasācijas sūdzību par Zemgales apgabaltiesas 2023. gada 20. marta lēmumu, atzīst, ka ir pamats atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību.

Kriminālprocesa likuma 573.[1] panta pirmā daļa noteic, ka tiesa atsakās ierosināt kasācijas tiesvedību, ja kasācijas sūdzība vai protests neatbilst šā likuma 569., 571., 572. pantā un 573. panta pirmajā daļā minētajām prasībām vai ja kasācijas sūdzība vai protests iesniegts par tiesas nolēmumu, kas saskaņā ar likumu nav pārsūdzams.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 569. panta pirmajai daļai pārsūdzēšana kasācijas kārtībā ir rakstveida kasācijas protesta vai sūdzības iesniegšana Augstākajā tiesā par tāda apelācijas instances tiesas nolēmuma tiesiskumu, kurš vēl nav stājies spēkā, nolūkā panākt tā atcelšanu pilnībā vai kādā tā daļā vai arī tā grozīšanu juridisku iemeslu dēļ. Šī panta trešā daļa noteic, ka kasācijas instances tiesa pierādījumus lietā no jauna neizvērtē.

Apsūdzētā /pers. A/ aizstāve I. Lamberte kasācijas sūdzībā norādījusi, ka apelācijas instances tiesas spriedums nav tiesisks un pamatots, jo pretēji Kriminālprocesa likuma 127.–130. pantā noteiktajām prasībām apelācijas instances tiesa nav izvērtējusi visus lietā esošos pierādījumus to kopumā un savstarpējā sakarībā un nav norādījusi motīvus, kādēļ vieniem pierādījumiem ir piešķirta lielāka ticamības pakāpe nekā citiem pierādījumiem. Tiesa nav izvērtējusi to, ka liecinieks /pers. B/ nav bijis notikuma aculiecinieks, bet liecinājis par notikumiem, atstāstot pārējo liecinieku stāstīto, savukārt liecinieces /pers. C/ liecības nesatur ziņas par to, ka /pers. A/ piedalījies smagu miesas bojājumu nodarīšanā cietušajam /pers. D/. Turklāt apelācijas instances tiesa nav izvērtējusi apelācijas sūdzībā norādīto, ka /pers. A/ notiesājošais spriedums balstīts uz liecinieku /pers. E/, /pers. F/ un /pers. G/ liecībām, kuri notikuma un liecību sniegšanas laikā pirmstiesas kriminālprocesā bijuši stiprā alkohola reibumā. Apelācijas instances tiesa pārkāpusi Kriminālprocesa likuma 19. panta trešajā daļā noteikto nevainīguma prezumpcijas principu, jo visas saprātīgās šaubas nav vērtējusi par labu apsūdzētajam.

Senāts konstatē, ka kasācijas sūdzībā atkārtoti apsūdzētā /pers. A/ aizstāves apelācijas sūdzībā norādītie argumenti, kurus apelācijas instances tiesa ir izvērtējusi un motivēti noraidījusi.

Apelācijas instances tiesa, atstājot negrozītu pirmās instances tiesas spriedumu, atzinusi, ka apsūdzētā /pers. A/ vainīgums viņam inkriminētajā noziedzīgajā nodarījumā ir pierādīts ar attiecināmām, pieļaujamām, ticamām un pietiekamām ziņām par faktiem to kopumā un savstarpējā sakarībā. Pamatojoties uz lietā iegūtajiem pierādījumiem, tiesa konstatējusi apsūdzētā /pers. A/ darbībās visas nepieciešamās un obligātās Krimināllikuma 125. panta otrās daļas 5. punktā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmes.

Apelācijas instances tiesa atzinusi, ka pirmās instances tiesa ir pareizi novērtējusi lietā iegūtos pierādījumus un pamatoti konstatējusi, ka lai arī liecinieki /pers. E/, /pers. B/, /pers. G/ un /pers. F/ notikumu vakarā bijuši alkohola reibumā, minētais apstāklis nav bijis par pamatu, lai konstatētu, ka kāds no lieciniekiem tiesā vai pirmstiesas kriminālprocesā būtu sniedzis apzināti nepatiesas liecības. Savukārt izvērtējot liecinieces /pers. C/ liecināto, tiesa atzinusi, ka liecinieces liecības satur ziņas gan par pašas redzēto un uztverto, gan ziņas par to, ko viņai bija teicis un rādījis liecinieks /pers. H/. Tiesa konstatējusi, ka liecinieks /pers. H/ spējis liecināt par notikumiem vissīkāk, uztvēris faktus, par kuriem citiem lieciniekiem nekas nav bijis zināms no /pers. H/ stāstītā. Tiesa atzinusi, ka visu šo liecinieku liecībās esošas ziņas veidojot loģisku notikumu virkni, tās papildina cita citu un nav pretrunā ar kriminālprocesā esošajiem rakstveida pierādījumiem.

Senāts atzīst, ka apsūdzētā /pers. A/ aizstāves kasācijas sūdzības argumenti pamatoti ar viņas atšķirīgo viedokli par lietā iegūto pierādījumu ticamības un pietiekamības vērtējumu, savukārt lietā iegūto pierādījumu izvērtēšanu saskaņā ar likumu veic tā tiesa, kas iztiesā lietu pēc būtības. Senāts jau iepriekš ir norādījis, ka pierādījumu ticamības jēdziens un novērtēšanas prasības ir noteiktas Kriminālprocesa likuma 128. pantā, taču izvēle, kuriem pierādījumiem ticēt, bet kuriem nē, ir tās tiesas kompetencē, kas izspriež lietu pēc būtības. Arī jautājums par to, vai lietā esošie pierādījumi ir vai nav pietiekami apsūdzētā vainīguma konstatēšanai, ir būtības jautājums, kas kasācijas kārtībā nav pārbaudāms. Pierādījumu pietiekamības kritērijs ir saprātīgu šaubu esamība vai neesamība par apsūdzētā vainīgumu, kura izvērtēšana tāpat ir tās tiesas kompetencē, kas izskata lietu pēc būtības (*Senāta 2013. gada 3. jūlija lēmums lietā Nr. SKK-333/2013, 15890002407*).

Ievērojot minēto, Senāts atzīst, ka apsūdzētā /pers. A/ aizstāves kasācijas sūdzības argumenti šajā daļā faktiski pauž sūdzības iesniedzējas neapmierinātību ar tiem secinājumiem, kādus izdarījusi apelācijas instances tiesa, izvērtējot lietā iegūtos pierādījumus, un vērsti uz to, lai panāktu apelācijas instances tiesas nolēmuma atcelšanu nevis juridisku, bet faktisku iemeslu dēļ, kas ir pretrunā ar Kriminālprocesa likuma 569. panta pirmo daļu.

Tādējādi šajā daļā konstatējams Kriminālprocesa likuma 573.[1] panta pirmajā daļā norādītais pamats atteikumam ierosināt kasācijas tiesvedību.

Aizstāve norādījusi, ka apelācijas instances tiesa pārkāpusi apsūdzētā tiesības uz aizstāvību, iztiesājot lietu rakstveida procesā. Lai arī procesa dalībnieki apelācijas instances tiesā nebija iesnieguši iebildumus pret lietas iztiesāšanu rakstveida procesā, tiesai nebija pamata lietu iztiesāt rakstveida procesā, jo apelācijas sūdzībā tika izteikts lūgums taisīt attaisnojošu spriedumu, bet Kriminālprocesa likuma 563. panta 1.[1] daļa neparedz iespēju apelācijas instances tiesai, iztiesājot lietu rakstveida procesā, taisīt attaisnojošu spriedumu. Tādējādi apelācijas instances tiesa pieļāvusi Kriminālprocesa likuma 15. panta un Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6. panta pārkāpumus.

Kriminālprocesa likuma 573[1]. panta otrās daļas 2. punkts noteic, ka tiesa var atteikties ierosināt kasācijas tiesvedību, ja, izvērtējot, kasācijas sūdzībā vai protestā minētos argumentus, nerodas šaubas par pārsūdzētā nolēmuma tiesiskumu un izskatāmajai lietai nav būtiskas nozīmes judikatūras veidošanā.

Senātam nerodas šaubas par apelācijas instances tiesas sprieduma tiesiskumu, iztiesājot krimināllietu rakstveida procesā saskaņā ar Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 12. panta pirmo daļu. Senāts norāda, ka Covid-19 infekcijas izplatības likumā nav noteikti to lēmumu ierobežojumi, kādus tiesa var pieņemt, iztiesājot lietu saskaņā ar šā likuma 12. panta pirmo daļu.

Turklāt izskatāmajai lietai nav būtiskas nozīmes judikatūras veidošanā, jo kasācijas sūdzības argumenti šajā daļā nav saistīti ar tiesu praksē nozīmīgu tiesību normu interpretāciju.

Tādējādi šajā daļā konstatējams Kriminālprocesa likuma 573.[1] panta otrās daļas 2. punktā norādītais pamats atteikumam ierosināt kasācijas tiesvedību.

Ievērojot minēto, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 573. panta trešo un piekto daļu un 573.[1] panta pirmo daļu un otrās daļas 2. punktu, Senāts

nolēma

atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību.

Lēmums nav pārsūdzams.

I.Jansone S.Kaija I.Radzeviča